

INFORMATION TILL MEDLEMMAR OCH LJUSTERÖBOR, APRIL 2013.

Ljusterö Vatten- och Fiskevårdsförening bildades i juni 2008 men har haft en lång förhistoria. Ändamål och syfte är att (i) minska tillflödet av näringsämnen från land och att (ii) restaurera och öka vattenflöden i befintliga gamla vattenförbindelser mellan Ösbyfjärden och Arnöfjärden samt mellan Marumsviken och Ramsmoraviken. Detta för att skapa en bättre vattenkvalitet och fler fiskar i hela området ut till Ugglan i väster, Björkholmen i öster och Puttalsundet i söder. Grunda trösklade skärgårdsvikar kan vara fantastiska reproduktionsvatten för fisk men alternativt övergödda, grumliga och igenväxande. Fisk ska kunna ta sig från väster till öster och tvärtom.

Att öppna sunden ger otvivelaktigt bättre omsättning på vattnet och borde motverka alger och igenväxning, men hur stor behöver genomströmningsarean vara för att tillräcklig effekt ska uppnås? Hur är vattenkvaliteten runt Ljusterö? Vilka andra viktiga åtgärder måste genomföras för att få förbättringar? Forskare vid Stockholms universitet, Uppsala universitet och SMHI har publicerat många relevanta rapporter. Idag finns flera resultat från forskningsprojekt och fullskaleförsök.

Identifierade möjliga passagor.

Foto: Kent Wrangskog, Bolby, 6 juli 2009.

En av de allra största orsakerna till övergödning i våra vikar är att tillrinningen från omgivande marker numera innehåller för mycket näringsämnen, främst fosforföreningar. Kraftiga regn sköljer ner näringsämnen i sjön. Nya diken leder snabbt näringsrikt ytvatten direkt ned i vikarna. Ett stort antal enskilda avlopp har först under senare år renoverats. Förr fanns mer absorberande skog, sly och sedimentterande våtmarker som fosforfällor.

Ljusterös vattenproblem är vanliga överallt men det finns många goda exempel på vattenprojekt som vi kan lära av. Forskningen är intensiv och bra kontakt med expertis hjälper oss att hitta samband och vad som är bästa botemedlen.

Nästan alla boende i områdena förstår miljöaspekten. De flesta håller med om att vattenmiljön har blivit sämre med åren, speciellt längst inne i de grunda vikarna. Dock finns hos många farhågor att kanaler ska öppna för bullrande motorbåtstrafik och istället motverka den miljöambition som föreningen har. Här är det tålmodigt arbete och stor lyhördhet i föreningens arbetsgrupper som gäller. Vi måste kunna visa den miljömässiga nyttan med öppna kanaler och att markägare och nära boende förstår och accepterar alla åtgärder.

Österåkers kommun har förprojekterat en vattenväg mellan Arnö- och Ösbyfjärdarna vid Backen. Idag är den vattenfylld vid högre vattenstånd men den behöver rensas och muddras. Trafikverket måste bygga en bro vid Backen enligt en gammal vattendom. Men projektet ligger nu i kö bland många andra.